

Cum s-au jucat miniștrii cu majorările de capital la CFR Călători. Ce spunea Bode anul trecut că e ilegal vrea să fie legal acum

28 august 2020

De ani buni, miniștrii Transporturilor se joacă de-a alba-neagra cu majorările de capital la CFR Călători, operatorul feroviar de stat. Rapoarte ale Corpului de Control, plângeri penale și tot tacâmul. Și, pentru ca meniul să fie complet, oficialii se succed la interval de opt luni de zile: se propune acum exact același lucru care era înfierat înainte de Crăciun.

În 2019, pe vremea când Ministerul Transporturilor era condus de pesedistul Răzvan Cuc, s-a decis majorarea capitalului social al CFR Călători, cu suma de 140 milioane de lei. Într-un final, au fost doar 126 de milioane, dar asta e altă poveste, asupra căreia vom reveni mai jos.

În noiembrie însă, Guvernul condus de Viorica Dăncilă a picat, în urma unei moțiuni de cenzură, iar la Palatul Victoria a venit Ludovic Orban. Și la Palatul CFR, sediul Ministerului Transporturilor, s-a produs schimbarea: în locul lui Răzvan Cuc a venit Lucian Bode. Imediat ce s-a instalat în biroul ministerial de la etajul 1, liberalul a comandat câte un raport al Corpului de Control pentru fiecare dintre companiile și societățile importante din subordinea nou-denumitului Minister al Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor.

La vremea respectivă, rapoartele au fost făcute publice și au fost intens mediatizate.

Corpul de Control în decembrie 2019, sub semnătura lui Lucian Bode: e ilegal!

Echipa de control apreciază faptul că, utilizarea sumei de 126 milioane lei, acordată de Ministerul Transporturilor, în temeiul prevederilor art. 37 alin.(3) și (4) din Legea nr. 50/2019 privind bugetul de stat pentru anul 2019, de către Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători "C.F.R. - Călători" S.A., pentru realizarea de "investiții în continuare" sau "investiții noi", în baza "Programului de obiective de investiții și dotări independente cu finanțare din fonduri proprii și recapitalizare pe anul 2019 pentru central CFR Călători S.A. modificat la data de 05.08.2019 și SRTFC 1-8", înregistrat sub nr. DTH2/AN/348/08.08.2019 (anexa nr.14) s-a făcut cu încălcarea dispozițiilor art. 23 alin. (1) din OUG nr. 103/2013 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2014, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice.

Unul dintre aspectele cercetate cu prilejul acestui control a fost majorarea de capital de la CFR Călători. Și concluzia raportului de control din decembrie 2019 a fost necruțătoare: "Echipa de control apreciază faptul că utilizarea sumei de 126 milioane lei,

acordată de Ministerul Transporturilor, în temeiul prevederilor art. 37 alin.(3) și (4) din Legea nr. 50/2019 privind bugetul de stat pentru anul 2019, de către Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători C.F.R. Călători S.A., pentru realizarea de <investiții în continuare> sau <investiții noi>, în baza <Programului de obiective de investiții dotări independente cu finanțare din fonduri proprii și recapitalizare pe anul 2019 pentru central CFR Călători S.A. modificat la data de 05.08.2019 și SRTFC 1-8>, înregistrat sub nr. DTH2/AN/348/08.08.2019 (anexa nr.14) s-a făcut cu încălcarea dispozițiilor art. 23 alin. (1) din OUG nr. 103/2013 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2014, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice".

Cu alte cuvinte, autorii raportului de control, semnat și asumat de (pe atunci) proaspătul ministru al Transporturilor, susțineau că majorarea de capital nu se poate utiliza pentru investiții, ci doar pentru plata restanțelor la tariful pentru utilizarea infrastructurii perceput de CFR SA și pentru alte datorii, cum ar fi cele către bugetul de stat. În acest moment, se impune o paranteză, pentru a explica de ce suma de 140 milioane de lei a ajuns 126 de milioane. Diferența o reprezintă deschiderea procedurii, care se reține de către minister și care nu a fost aprobată de noul secretar general al instituției, Ștefania Ferencz.

Vagoanele modernizate și problemele cu Remarul 16 Februarie

Cu banii din majorarea de capital din 2019, CFR Călători a modernizat 54 de vagoane, un număr record în ultima perioadă.

Trebuie menționat faptul că singurul reparator de material rulant care nu și-a respectat obligațiile față de operatorul feroviar de stat a fost Remarul 16 Februarie Cluj-Napoca, societate controlată de omul de afaceri Călin Mitică. A primit la reparat șase vagoane, din care unul singur a fost gata.

Un scandal a fost iscat de contractul de reparare a automotoarelor Siemens Desiro (cunoscute sub numele de Săgeata Albastră), care nu a fost onorat de Remarul 16 Februarie. Nu au fost reparate toate automotoarele. Ba, mai mult, unele dintre ele au fost practic sechestrate în curtea unității, cu toate că aparțin statului român.

Ministerul Transporturilor în 2020: e legal!

Revenind la raportul de control, majorarea de capital de la CFR Călători realizată de precedentă guvernare era declarată ilegală de către noua conducere a MTIC, liberală, în ceea ce privește destinația ei. Nu putem să punem la îndoială, cel puțin în acest punct, concluzia celor din Corpul de Control, care se presupune că sunt oameni cu temeinice studii juridice.

După numai opt luni de zile însă, se ridică primele semne de întrebare. Așa cum a arătat recent Club Feroviar, Ministerul Transporturilor, condus de același Lucian Bode, a decis să facă o nouă majorare de capital la CFR Călători, în valoare de 130 milioane de lei, echivalentul a aproape 27 milioane de euro.

Și, surpriză! "Participarea la capitalul social, propusă pentru CFR Călători S.A., se încadrează în planul Guvernului de relansare economică, legat de infrastructurile de transport, inclusiv parcul de material rulant aferent acestora. Pentru transportul feroviar de persoane, se au în vedere programele de investiții și reparații pentru locomotive și vagoane, pentru infrastructurile de reparații aferente din unitățile specializate și pentru infrastructura informatică de rezervare/ticketing aparținând CFR Călători", se arată în nota de fundamentare a proiectului de act normativ pus în dezbatere publică pe site-ul Ministerului Transporturilor.

Nu se face nicio referire la plata datoriilor, deși sub managementul lui Dan Costescu datoriile la TUI către CFR SA au ajuns la un maxim istoric. Respectând legea, în orice moment CFR SA poate să execute conturile CFR Călători sau să-i ceară insolvența.

Anul trecut s-a făcut plângere penală

Mai pe șleau, banii din majorarea de capital sunt destinați investițiilor, adică exact ce se spunea în luna decembrie, de către juriștii aflați în subordinea ministrului, că este ilegal.

Și nu doar atât. În Raportul de Control menționat se consemnează faptul că "aspectele privind modul de alocare a sumei de 140.000.000 lei pentru majorarea contribuției statului la capitalul social al

Societății Naționale de Transport Feroviar de Călători C.F.R. Călători – S.A. fac obiectul verificărilor care se desfășoară în dosarul penal nr 592/P/2019 de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție – Secția de Combatere a Infracțiunilor Asimilate Infracțiunilor de Corupție". Deci se făcuse și plângere penală.

Pe cale de consecință, se pune firesc întrebarea când au avut dreptate oficialii Ministerului Transporturilor: în decembrie, când susțineau că este ilegal, sau acum, când fac același lucru, deci se presupune că este în conformitate cu litera și spiritul legii? Rămâne de văzut dacă cineva face plângere penală de această dată.

Răzvan Cuc: “Sunt pro-investiții, dar trebuie plătit și TUI”

Contactat de Club Feroviar, fostul ministru al Transporturilor Răzvan Cuc s-a ferit să dea un răspuns tranșant atunci când a fost întrebat ce destinație legală ar fi trebuit să aibă banii primiți de CFR Călători ca majorare de capital. "Depinde care sunt prioritățile companiei. Trebuie modernizat și materialul rulant, pe de altă parte sunt și datoriile la TUI. Sunt pro-investiții, pentru că astfel se susține și industria românească", a spus Cuc.

El a atras atenția asupra modului repetat în care se fac aceste infuzii de capital la operatorul feroviar de stat și la finalitatea demersului. "Dacă într-un timp atât de scurt se cere din nou ajutor de la bugetul de stat, poate e și o problemă de management. Știu că au fost probleme legate de restricțiile impuse în timpul pandemiei, le înțeleg, dar nu poți să stai mereu cu mâna întinsă la bugetul de stat", a spus fostul ministru.

Majorările de capital la CFR Călători din guvernările anterioare

Totuși, CFR Călători nu este la prima majorare de capital social operată de statul român, unele dintre ele fiind făcute chiar în timpul altor guvernări PSD. Astfel, 400 milioane de lei au fost dați în 2013, alți 327,30 milioane de lei în 2014 și 126 milioane de lei în anul 2015. Pentru această din urmă majorare de capital a dat în 2016 explicații la Consiliul Concurenței actualul director general al CFR Călători, Dan Marian Costescu, devenit la acea vreme ministru al Transporturilor în Guvernul condus de Dacian Cioloș.

Despre posibila distorsionare a concurenței pe piața transporturilor feroviare, pe care activează și operatori privați (care nu au beneficiat de infuzii de capital din partea statului român) vom vorbi într-un episod următor. Cu acel prilej, vom prezenta și punctul de vedere al Consiliului Concurenței în această speță.

Până la ora publicării acestui articol, ministrul Lucian Bode nu a răspuns la întrebările adresate de Club Feroviar. Când o va face, vom prezenta și punctul său de vedere referitor la majorările de capital la CFR Călători.

Sursa: Club Feroviar